

UDVARHELYI HIRADÓ

UDVARHELYMEGYE FÜGGETLEN POLITIKAI LAPJA.

Az „Udvarhelymegyei Jegyzői-Egyet” hivatalos közlönye.

Előfizetési árak:

egész évre 8 kor. fél évre 4 kor. negyed évre 2 korona.

Egy szám ára 16 fl. — Tanítóknak egész évre 6 korona.

Felelős szerkesztő: **Becsek Aladár.**

Hirdetések a legolcsóbban számítottak. Nyiltér sora 50 fillér. Megjelen hetenként egyszer, 6-8 oldalon vasárnap. A hirdetés és nyiltér díja előre fizetendő.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Becsek D. Fia könyvnyomda

Pártalakulás.

Székelyudvarhely, május 15.

A politikai helyzet szerint ma van egy függetlenségi párt, mely hatványos alapon kormányoz és van egy alkotmánypárt, melynek teendőtája függetlenségi. Ez az indoka Kossuth Ferencz azon szavainak, mely szerint: közel vagyunk ahhoz az időhöz, amikor az egész ország egy pártivá lesz és hosszú időre munkaprogramot állapíthat meg, a mely munkaprogram keretében magához ölelhet mindenkit, aki hazáját szereti és magyar.

Ez azt jelenti, hogy a függetlenségi párt régi politikája és taktikája elavult. Beigazolást nyert az, a mit a volt nemzeti párt történetének fényes lapjai is bizonyítanak: hogy nemzeti politikát csinálni eredményesen nem lehet a merev és folytonos ellenzéki agitációval, hogy nemzeti aspirációinkat könnyebben valósíthatjuk meg a királylyal egyetértésben, mint az ő vele való folytonos háboruskodásban. A pártoskodások, a közjogi téren való licitálás, a 67 és 48 versengése azok az okok, melyek miatt 67 óta alig tudtunk előremenni, még csak „lassan” sem.

Igaz lett, hogy mindnyájan függetlenségi vagyunk, hogy Deák is az volt, hogy ma már nincs se 67, se 48. Tehát vessünk véget e két évszám áldatlan és meddő tusájának és csináljunk végre valódi nemzeti politikát a homályos jelszavakkal való vitatkozások helyett.

A függetlenségi párt, mai helyzetében, a meddig nincs megállapított programja, nem válalkozhatik a kormányzásra, annál kevésbbé, mert sokan azt hiszik, hogy a függetlenségi párt programja a perszonális unió, mit mások kétségbe vonnak. Kossuth és Apponyi ellen pedig máma kormánypártot alakítani szinte lehetetlennek látszik, s ha mégis megkísérlenék, az nem volna végleges megoldás, nem volna az általános megnyugvásra alkalmas kibontakozás.

A közjogi alapon való pártalakulás káros az országra és teljesen idejét mulat.

Ma már nincs: se 67, se 48. Ezek a számok s az ezen alapon kifejlődött konfuzus dogmák akadályai a kibontakozásnak. Minden nemzeti politika nálunk egyszersmind függetlenségi politika, mely függetlenségi politikának a pragmatika szankció alapján végső állomása és teljessége a perszonális unió. Tehát nemcsak a függetlenségi párt — a Kossuth Ferencz vezetése alatti — képviseli a függetlenségi politikát, hanem képviseli az alkotmánypárt is, sőt képviselte bizonyos fokig és a nemzeti ellentállás idején bizonyosságot is tett e mellett: a néppárt is és Bánffy Dező báró is. Tehát mindnyájan függetlenségi politikusok, a kik Magyarország állami függetlenségét és szuverénitását védik és ennek a politikának csinált programot 67-ben Deák Ferencz is, az akkori viszonyok közt lehetségest, de olyat, a mi mellett állami függetlenségünk sértetlenül fennállhat s melynek alapján tovább fejleszthető. Azóta ez a program változott, tehát már nem áll fenn.

Ha pedig ma összeül a függetlenségi párt Kossuth Ferencz elnöklésével program-megállapító értekezletre és a többség megállapítja azt a minimális közjogi programot, mely lehetséges és politikailag megvalósítható s ennek alapján ő felsége kabinetalakításra meghatalmazást ad: az alkotmánypárt nem fog megállani a maga ügynevezett 67-es alapján, nem fog ragaszkodni a 67-ben Deák által készített programhoz, nem fog ellenzékelt csinálni a kevesebbel a több ellen. Ezek egészen természetes dolgok, egyszerű igazságok, melyekből elemi erővel folyik az, hogy csak mondvasínált külömbiségek vannak közjogi értelemben a valóban nemzeti pártok közt és ma már az új 48-as politika zászlója alatt Kossuth Ferencz és Széll Kálmán, Andrássy Gyula és Apponyi Albert megcsinálhatják azt a programot, a mely se nem 67-es, se nem 48-as, a mely ki fogja békíteni és elgigéíteni a nemzeti közvélemény többségét, egy nagy kormánypárt alakulására alkalmas és a melyhez a király hozzájárulása is kieszközölhető. Azután alakulnak majd ellenzéki pártok, többféle irányzat szerint; sőt lesz olyan párt is, a melyik a perszonális unió követelését fogja a zászlójára írni, már most is. De a régi függetlenségi politika mondvasínált és végzetes monopóliuma meg fog szünni és meg kell, hogy szűnjék, mert a függetlenség, az állami és nemzeti függetlenség: minden magyar pártunk politikája kell, hogy legyen most már, évtizedes ellenségei meglévén semmisítve.

Mert voltak olyan politikusok, voltak olyan pártok, a kik és a melyek nem csináltak függetlenségi politikát. Nem azt jelenti az, hogy „mindnyájan függetlenségi vagyunk”, hogy a multban is úgy volt. Itt van helye a megkülönböztetéseknek. Voltak pillanatok, a mikor a szabadelvűpárt is a nemzeti függetlenséget szolgálta és voltak benne politikusok, a kik ennek a politikának jóbiszemű emberei voltak. De általában, a régi szabadelvű párt taktikai rendszerében kifejlődött az a tendencia, mely nemcsak hogy nem használt a függetlenségi politikának, hanem ártott. Ő rá tehát nem illett volna és nem illik a függetlenségi politika elnevezése, pedig Deák Ferenczre ráillik.

A ki azt akarja, vagy azt mondja, hogy Kossuth, Apponyi és Andrássy akasszák szögére elveiket, az intrikál, az rosszhiszemű; nem megoldást, nem kibontakozást akar, hanem zavart, komplikációt és a zavarosban való halászt. Sem egyik, sem másik nem fogja az elveit szögére akasztani; de mindkét részről kell hogy lépések történjenek egy ma még ismeretlen, neutrális harmadik hely felé, a hol találkozhatnak egy alapon, egységes program alapján, a hol nincs győző és nincs legyőzött.

Ne keressük a koalícióból való kibontakozásnak immár igető problémájánál a pártszempontokat és ne érdekeket, hanem az ország érdekét; a nyugalmas munkálkodásnak, a gyakorlati ér-

vényesülésnek, anyagi és erkölcsi fejlődésének előfeltételét. Azt keressük, a mi összehoz bennünket és ne azt, a mi elválaszt. Összehoz pedig bennünket, sőt máris összehozott: a helyes értelemben felfogott, reális és lehetséges függetlenségi politika s az ezen alapon való új pártalakulás szüksége.

Vármegyénk gazdasági jövője.

Irta: **Ugron Zoltán.**

E vármegyének fő nyersterménye minden időkben a fa volt s az óriási behozatal mi magvakból és iparcikkékből volt, ebben nyert fedezetet. Csak ezután birt jelentőséggel az állattenyésztés.

Ezen gazdálkodást azonban bizonyos vandalsztikus alapon folytattuk. Tő arról legutóbbi időkig alig lehetett beszélni. Ép az adott animozitást arra, hogy annyian folytatták az erdőtarolást, mert a fához könnyű szerrel lehetett uémi tág lelkiismerettel hozzá jutni. A csábító alkalom majdnem mindenkit elvont a látszólag nehezebb munkát, főképpen több kitartást, igénylő gazdasági ágaktól, pedig ha jól utána gondolunk, azt az időt legtöbb esetben jobban lehetett volna értékesíteni, mint a fapuszítással. Teljesen visszaélésre bázírozott mivelet volt minden időkben a szurok szedés, miből századok folytán alig jöttek be ezek s ezek ma milliók hiányát reprezentálják. Testvér üzlete volt ennek a hamuzsír főzés, mely szintén milliókra menő károkat okozott.

Szén, deszka, boronafa készítés inkább mint suvarozási alkalomnak használtatott fel, mint hogy azt iparnak vagy termény értékesítésnek lehetett volna nevezni.

Erdők rovására ment az állattenyésztés is, mert ki sem gondolt arra, hogy azok legelőjét fenntartsa vagy javítsa, hanem a fapuszítást látta egyetlen módnak az állomány nyári eltartására.

Már az én szemem előtt fejlődött ki a tölgy és fenyő s legutóbbi időben a bükkfának kereskedelmi és gyári értékesítése és az ma már oly rohamosan halad, hogy ennek vége belátható időn belül várható. Ugyan e tájt életbe lépett az erdészeti kezelés, de direkt haszna igen messze jövőben fog megnyilvánulni. Tagadhatatlan azonban, hogy az erdészetenek konzerváló hatása, továbbá az, hogy az erdőtulajdonosok illőbb árakat kaptak, már is felér annak költségeivel.

Kimondhatatlan kára volt azonban az erdészi beavatkozásnak a marhatartásnak átmenet nélküli legelő fosztásában s hogy ez nem mese, azt legjobban bizonyítja a földmívelési minisztériumnak a legutóbbi évtizedben bekövetkezett számos intézkedése, mely már-már tökéletesen elkülönítette az erdőket a legelőktől. Sajnos, ez oly későn következett be, mikor már a téves intézkedéseknek igen sok áldozata volt.

Legelőink tehát újból megbővültek, sőt azoknak javítása is várható, azonkívül népünk kezd beleszokni a mesterséges takarmányoknak

zöld állapotbani feletetéséhez s így némi remény látszik arra, hogy a fa jövedelemben beálló csökkenést az állatból bejövő ellensúlyozza.

Lidércz-nyomásként nehezedik azonban reánk az állatállomány téli eltartása.

Ha a szentermelést redukáljuk, akkor a szalmahiány réme fenyeget, ha pedig a takarmány termelést nem forszirozuk, akkor a téli takarmányhiány.

Mindez azért van, mert semmi póttakarmány nem áll rendelkezésünkre illő árban. Rosz vasuti összeköttetések a behozatalnak is útját állják, sőt a kukorica árárt is oly magas tartják, dacára, hogy ennek termelése állattartásunknak indirekte legnagyobb ellensége.

Igazi, a mezőgazdaság emelésére számottevően kiható állattenyésztés csak ott fejlődhet ki, hol vagy az állati termények abnormális magasra emelkednek, vagy a szurrogátumok olcsók.

Előbbi mi, a nagy és quálitást jól fizető piacot, még vasuti összeköttetés javulása után sem érhetjük el, mert végtelen távol vagyunk a számottevő fogyasztó piacoktól. Azonban lehet tenni arra nézve, hogy takarmányozásra alkalmas hulladékok jutányos árban álljanak rendelkezésre.

Mint később számszerint kimutatom, nekünk igen tekintélyes nyersanyag áll rendelkezésre kereskedelmi és ipari feldolgozásra, amely ha megkezdődik még önmagától számtani arányban fokozódik az állattartás fokozatos szaporodásával.

Első sorban természetesen azon nagy tömegű árukra kell gondolnunk, melyeket behozunk, melynek nyersterményéből számottevő kivitelünk van és mellékterményei számottevő tekintélyesen istápolnák állattenyésztésünket.

Itt kell, hogy mielőtt a részletekbe belemennék, értekezem arról az átnemetről, vagy ha úgy akarom nevezni folytonosságról, mely a nyerstermelés, kereskedelem és ipar közt van.

Sokszor hallja az ember, hogy a jó gazdának kereskedőnek kell lenni, majd hogy a kereskedő szakértelemmel kell hogy bírjon,

továbbá hogy minden termelőnek érintkezést kell hogy keressen a fogyasztóval. Ezek mondhatnám európai nemzetgazdasági igazságok; tul a nagytengeren, ezzel ellentétben, a munka megosztás nagyhorderejét hirdetik.

Minket nem szabad, hogy elragadjon egyik tan sem, mert mi egy kisméretű ország szegény vármegyéje vagyunk és nélkülözünk az általános európai állapotok előnyeit, de szenvedünk az amerikai viszonyok árnyoldalaiban s így legnagyobb ovatossággal kell alkalmazzuk a haladásnak bárhol kiforrott törvényeit.

Ezért kell a helyi viszonyok teljes ismerete mellett az ismeretek fegyverzetével kutatnunk gazdasági berendezésünk mikéntjét, nehogy a jelenleginél is veszedelmesebb lejtőre jussunk.

BELFÖLD.

Gyors tempóban.

Székeludvarhely, május 16.

A képviselőház első délutáni ülésén már megszavazták általánoságban a költségvetést. Gyorsabb munkát, különb eredményt valóban maga a kormány nem kívánhatott, nem is álmodhatott. Az ország érdekében örülni kell ennek a gyorsaságnak, mert hiszen a költségvetés gyors elintézése erősen kihat a közállapotokra és a gazdasági helyzetre, de mégis, mintha a kevesebb kissé több lett volna, mintha örvendetes jelenség lett volna, ha még néhány tartalmass beszéd, meghallgatásra érdemes kritika hangzott volna el.

Az üres szócséplés persze nem sokat ér. De ki mondja, hogy az ország választott embereinek, a képviselőknak, a kik állítógas a leghivatottabbak a politikai vezérszerepre, hogy ezeknek szószártyárkodniok kell, a midőn beszélni állanak föl? Szó sincs róla, az ország igenis vár tőlük beszédeket, ellonzőkietől és kormánypartiaiktól egyaránt; várja elveik kifejtését, várja nézeteik megállapítását. Vár hasznót és okulást.

Uglátszik hiába vár. Egyetlen délutáni ülés, egyetlen nap, a mikor a szokott kényelmet, a szokott várakozást, talán a szokásos kártyapartit fel kellenni adni — és már senkinek sincs mondanivalója a költségvetés általános irányelveiről, emeljük ki a parlament évi tárgyalásának talán egyetlen pontjáról, a midőn szabadon nyilatkozhatnak meg, szabadon és

teljes általánoságban, minden irányban a politika hitvallások.

Hát, a milyen örvendetes államtechnikai szempontból az a gyors tempó, olyan szomorú a politikai kötelességtudás ez ollanybulása. Hol vannak a kormány ellenfelei, hol vannak a politikusok és hol vannak a védők? Hol van az elvek csatája, hol van a kölcsönös figyelem, a melyre igényt ad minden pártálláson a politikai éretteág a széles látókör, a személyi tekinteteken felül emelkedő meggyőződés?

Nincs sehol. Elhangzik néhány beszéd és nem hallgatja senki, csak — maga a szónok, nem kíváncsi rá, nem tartja fontosnak senki más. Nem egészséges állapotok bizony ezek és arra vallanak, hogy letelt az ideje ennek a parlamentnek és egyre jobban érik a választójog reformjától előkészített új alakulás órája.

Politikai jegyzetek.

Székeludvarhely, május 15.

Amint halljuk, Bécsben, az osztrák kereskedelemügyi miniszterium keretén belül egy szocziálpolitikai szakosztály rendszeresítésével foglalkoznak. Sőt az előkészületek annyira mentek, hogy ez a szakosztály májusban már megkezdí működését. Ezt a szocziálpolitikai szakosztály fogja előre megbeszélni, kitűzni, kidolgozni azokat a szocziális kérdéseket, melyeket a kormány és a társadalom együttesen van hivatva megoldani. Az új szakosztály négy főcsoportra, vagyis ügykörre oszlik és pedig a kodificáló csoportra, a munkásügyi csoportra, az adminisztratív és iparfelügyeleti csoportra. Természetesen, minthogy modern alapon szervezett intézményről van szó, minden csoporthoz még egy statisztikai osztály tartozik.

Kétségtelen, hogy az osztrák kormány e szükségszerű intézkedése óriási batással lesz az egész szocziális életre, de leginkább a kisemberek megmentésében.

Hazánkban, ahol a szocziális törekvéseket és alkotásokat manapság még elnyeli a frázis és a demagógia, fölösleges hangsúlyoznunk, hogy aránytalanul nagyobb szükség volna magában a parlamentben, a képviselők között egy szocziálpolitikai szakosztályt megalkotni. Most, a harmadik időszak meguyitásakor látjuk, hogy az a sok megoldásra váró kérdés, melyet a parlamentnek ez időszakban dűlőre kell vinni, mind szocziális kérdés.

Az általános szocziális jólétet csak öntudatos szocziális munkával lehet elérni. S e pon-

Forgácsok.

A balgatag ember úgy bánik el az élet igazságaival, mint a gyerek a káposztafejjel. Keresi benne a káposztát. Száz levelét leszakgatja; a levelek mindig kisebbek lesznek, de utóvégre is észreveszi, hogy a káposzta voltaképpen azokból a levelekből áll, amelyeket félredobált. De ekkor már csak a kemény torzsa van a kezében.

A politikában a hálátlanság vadjá többnyire abból származik, hogy az emberek túlságosan sok és nagyon is kézzelfogható hálára számítanak a váhányszor szemüket lelkesedve emelik föl a közérdek lobogójára, jobb kezüket mária kinyújtják bakais után.

A porcellán-korsókon nincsen máz, mivel az anyag maga is finom és nem szorul arra, hogy valamiféle mázzal bokenjék; ellenben a cserépkorsókon bőséges máz van, hogy a porcellán-korsókhöz hasonlítsanak.

Ha az embert valamely elhatározása előtt két-ségek gyötrik, leghelyesebben cselekezik, ha semmit sem kezd el, hanem a passzivitába megy át. Amit ilyenkor tonni akarna, bizonyosan belelűtközik lelkiismeretébe vagy öntudatába, különben nem volnánk kétségei.

A közromlottság olyan, mint a dögvész; az a levegőben uszkál. Csiráit senki sem látja, de mindenki beszívhat belőlük valamit. Csak az a kérdés, kiben fogamzik meg a halál magva? Nem nézhetünk senki pusztulására saját veszedelmünk tudata nélkül.

Aki erőszakkal, türelmetlenséggel és kimélet nélkül tör az igazság után, vagy nem éri el soha, mivel valójában nem is az igazság megtalálása az igazi célja; vagy ha eléri, szenvedélyes mohó kezeivel össze is törí egyben és akkor már az neki nem lehet hasznára többé.

A boldogságnak csak egy melódiája van; de a boldog emberek soha se játsák ezt a melódiát egyazon módon.

Avagy látott-e valaki olyan zenekart, a melyikben a dallamot mindenki egyféleképen játszaná? Ha mindnyája csupa művész volna is, az mégis csak unalmas és haszontalan muzsika volna. Ellonben ime micsoda szép zone lesz abból, ha a muzsikusok más-féle hangszereken és különféle dolgokat játszanak; ki vastagon, ki vékonyan, ki hegedűvel, ki fuvolyával, ki trombitával, ki meg dobbal.

Fődolag, hogy összetartó lélek legyen abban a muzsikában és egy cél felé törjön mindenki, akármit is játszik.

A nők kara: Nyomorult zsarnokok, lelketlenek és csalárdok ezek a férfiak; de azért mégis — szeretjük őket.

A férfiak kara: Szeszélyes, megbizhatatlan és ingatag teremtetők ezek a nők, de azért mégis — szeretjük őket.

Bismarck egyszer azt mondta a politikáról, hogy olyan mint a sakk-játék. Az, aki csak nézi és nem ért hozzá, minden húzás után azt hiszi, hogy már vége van; pedig a játék még csak azután kezdődik igazából.

Az élet is éppen ilyen. Aki nem ismeri egészen, azt hiszi, hogy minden családósnál vége van, holott rendszeren a családások után kezdődik csak el.

Az emberek, kivált pedig a „nem közönséges emberek” megítélésénél legyűlök olóvigyázatosak.

Sok ember van a világon, akinek az osze és a szivo nagyon utólyen fokozik; amig addig oljut valaki, ahoz sok idő és fáradság kell. És azt lehet mondani, hogy azok mindig többet érnek, mint azok, kik mindjárt kirakják ogész belső kiucsesházukat, mint a batkáros.

A földön az igazságot az ember nem magáért az igazságért szokta keresni, hanemha azért, hogy az valamire jó legyen neki. Ha sommiro se jó; no keressó.

Nem tartozunk a világnak annyival, a mennyivel hisszük. Sohasem kapunk tőle lemondást és önmegtartóztatást adunk érte cserébe. A jó emberek a világgal rendszeren rosz üzletet csinálnak.

Boldog volna az emberiség, ha csak annyi bűn követtetőnek el, amennyit a bíróságoknak alkalmuk van megfenyíteni s ha csak az volna a szabadság, amit a törvény mindenki számára biztosít.

A betanult előkelőség úgy zbrög az embereken, akár az indiánusokon a sok fölakatott üveggyűgy és réz-czfíráság.

A finomság pedig magában véve nagyon szegény legény. Még a rubáját is a Műveltség nevé getleman től kénytelen kikölcsönözni, hogy a jó társaságba elmehessen.

Az őszinteség és igazságosság sokszor katasztrófa felé visz; de megmenti az embert a belső ellonmondásoktól és a morális szeuedéstől.

Aki sokat beszél, a cselekvés idejét agyoubeszéli. Egy biztos módja van az élet meghosszabbításának. Ha folgatgatásainkat megrövidítjük és cselekvéseinket megszorítjuk.

Aki az állítja, hogy a férfiak a szerelemben roszabbak mint a nők, ne felejtse el, hogy 100 férfiak jóval több mint 100 nőre van szűkeége, hogy rosz lehessen.

Csak a tökéletlen ember gyűlöli meg azt, aki megmondja neki a fájdalom igazságát. A tökéletesebb ember a veltjáró keserüséget hamar megbocsátja, mivel tudja, hogy kenyérre és igazságra minden embernek szüksége van és annak meguondása sok esetben se nem bölcsesség, se nem boldonság, hanem csak kötolosság.

ton először éppen a törvényhozásnak, a parlamentnek kell irányadással szolgálnia minden tőren. A polgárokat nem szabad többé numerusoknak tekinteni, mellyel a szavazáskor győzni lehet, hanem nemzeti jellemnek ismerő, független gazdasági és társadalmi helyzetre törekvő erkölcsileg, anyagilag egész polgároknak. Erre kell nevelni, segíteni okos szociális politikával.

A kormány szociális politikájának meg kell alkotni a parlamentben azt a szakosztályt, melynek hivatása a szociáldemokráciával szemben törvényekkel biztosítani a mezőgazdaságban, az adóreformban, a munkásbiztosításban, a lakástörvényben, a telepítési és népszegítési kormánykezelésekben, szóval az egész szociális élet vonalán biztosítani, regenerálni a magyar fajt.

*

Az élet szerető és gondos megfigyeléseivel készült Andrásynak s az őt ért munkatársának, Hadik Jánosnak kivándorlási javaslata; a valóság talajából nőtt ki, nem is csadát várunk hát tőle, hanem többet a csodától: komoly eredményt. Az a fajta törvényalkotás ez, amelyet szeretünk és kívánunk, melynek szigorú és határozott szavaiban mégis mintha halak velem hangzanak még valami: a szívnek s agynak egy ritmusban való lüktetése. Mikor a nemzet vérvészességéről van szó, az államférfi azzal mutatja meg szívét és átlátását, hogy nem érzeleg, s nem sópáncodik, hanem cselekszik. Mint az orvos, aki nem szaval és nem udvarol, hanem elevenbe vág és gyógyít.

Azt vetik már is el, hogy korlátozza az ember szabadságát. A szabadság nem terjedhet addig, hogy instituiáljuk a katonaszökevény vagy megszökést a természetes kötelezettségek elől, mikor aztán az ellátatlanok itt maradnak a hűtleul elhagyott társadalom nyakán. Látószemmel sem hagyhatjuk vesztükre rohaanni azokat, akik eleve nem felelnek meg az új világ követeléseinek, rendjének, életbeli és munkabeli feltételeinek, melybe boldogulásuk után kívánnak.

Kivált a kiskorú személyek, kivándorló szabadságának nagyobb korlátozása ép oly jogos védekezés az államnak, mint amily köteles megvédenie a kiskorúknak. A szerezésektől is meg kell védenünk a könnyelműeket s a tapasztalatlant, szabad és kell közbelépünk ott, ahol a kivándorlás bázárdjáték, sőt annál is rosszabb: paraszt fogás és a gyerekeknek a kapu alá való csalása.

Andrássy javaslata ebben nem ismer tréfát; visszaélések fészkeit, a meghatalmazottak s a fióktelepek hivatalait bezárja; vállalkozók csak Budapesten, magyar kikötőben vagy határszélin helyen állíthat engedéllyel irodát, ha ebbeli törvényeinknek magát aláveti.

*

Azt mondja egy régi közmondás, hogy a házi tolvaj a legveszedelmesebb tolvaj. Amennyire tapasztalati tény ez a példabeszéd az emberek magán életében, annyira igazmondás egy egész nemzet életében.

A lelketlen nemzetiségi igazgatók és ügyvivők az a közveszélyes existenciák, akik házitörvények módjára el akarják rabolni idegenajku testvéreinket a közös hazától, mint a gyermeket az anyától.

Hosszu évek tapasztalataiból tudjuk, hogy sokan vannak és sajnos szaporodnak: az országban az ország ellenségei. Részben vak fanatikusok, akik megmondás nélkül követik a bujtogató vezérek szavát. Részben pedig ilyen-fajta vezérek; akiknek jövedelmező foglalkozása a bujtogató, amely egyéb javak mellett olykor képviselői mandátumhoz is juttatja őket.

Szükséges rájuk mutatni most, amikor a képviselőházi házszabályrevízió után majd a képviselőválasztási jog kiterjedése kerül szóba a törvényhozás előtt.

A hazai nemzetiségi elemek között a szerb és a német volt az, amelyeknél a túlzásokat egyidő óta féken tartotta, ellenőrizte s olykor működési lehetetlenségre szorította a józanabb elemet. A szerbség józan gondolkodói jól tudják, hogy közös érdekek fűzik össze a magyarsággal s a magyar nemzettel, míg a balkáni nagy államok csak afféle fellegrák, amelyek nem valószínűsíthetők meg soha.

A délvideki németiségben is elült egy ideig mindenféle Alideutsch- és Schulverein-főle törekvés, amelyeket egyébként a hivatalos Németországban is elítéltek, kárhoztattak. Ujabbban azonban ismét észlelhető mozgolódás. Pedig úgy látszik, most titokban folyik, vagy legalább titkosabban, mint eddig. Tulzós német lapjaik nem vernek akkora lármát, mint régebben tette. — Régebben is csak azért tehetők, mert a magyar állam ereje és méltósága tudatában egy kissé elhatárolták magukat a német befolyásokkal.

HIREK.

Székeludvarhely, május 17.

Egy hó közigazgatása.

Udvarhelyvármegye közigazgatási bizottsága 13-án tartotta május havi ülését Ugron Ákos főispán elnöklété mellett. Dr. Sebesi János alispán jelentette, hogy április hó folyamán az iktatóra érkezett 683 ügydaraból 545 nyert elintézet. Egy évre érvényes utólevél 88 adatott ki. Dr. Valentsik Ferencz szépen megindokolt beszéd keretében kifogásolja, hogy az alispánválasztás ellen beadott fellebbezések nem lettek a törvény által előírt időben felterjesztve. Sebesi alispán válaszul adja, hogy az ügyet, miután Damokossal ellenséges viszonyban áll, nem ő referálta, s így a fellebbezések miként való elintézéséről határozott válaszal csak a jövő ülésen szolgálhat. Dr. Valentsik a választ nem veszi tudomásul, mivel az illető eladót terheli a mulasztás. A többség a választ tudomásul veszi. Ugron Zoltán nem látja felomlított az alispáni jelentésben a folyamatban levő fegyelmi ügyeket, holott az illetőket érdeklükben áll a vizsgálatok gyors megjejtése. Konkrét esetet említi, melynek elintézése már két év óta késik. Sebesi alispán azokról, úgy mond, nem tehet, mivel egy hónapja van itt, azt azonban kijelenti, hogy feladatok ismeri, miszerint a tisztviselőkar amugy megingott tekintélyét a próbált ügyekért fegyelmivel ne kisebbítse. Dr. Mezei Odón az iránt intéz kérdést, hogy a 14-ikén tartandó vasuti közgyűlésen a vármegye érdekei meg lesznek-e védve, amennyiben a közgyűlés három évre igazgatóságot választ? Dr. Valentsik Ferencz csodálkozásának ad kifejezést, hogy a közgyűlésen való képviseltetés nem volt felvéve a tavaszi közgyűlés tárgysorozatába. Sebesi alispán: A mulasztáson úgy segítőt, hogy a részvényeket deponálta, s egy pár bizottsági tagot megkért, hogy vele együtt részt vegyen a gyűlésen. Érdekeinket teljesen megvédeni azonban úgy sem lehetne, mivel a gyűlésre negyvenhat embert kellene felutaztatni. Jövő havi jelentésében a gyűlés eredményéről beszámol. Ugron Zoltán kíváncsúnak találja, hogy az igazgatóság ide helyeztessék át. Ez azonban a vicinálisok közös intézése folytán kivihetetlen.

Dr. Valentsik Ferencz előre bocsátja, hogy nem vezet megteendő interpellációjában ellenszenv. Az április 15-iki közgyűlésen, miután érdekelte fél volt a tisztügyiési teendők alól való felmentését kérte. E közgyűlésen történt, hogy amidőn a bizottsági tagok 1—2 kivételével eltávoztak, a közügyi ügyek keretében bizalmat szavaztak a kormányának. A bizalmat hogy nem kívánja kifogásolni, arról bizonyoságot tesz a nemzeti ellenálláskor követett magatartása, a módot azonban, ahogyan az a bizalom megszerzése lett, igenis kritika tárgyává teszi, mivel abban veszedelmes törvényellenos gyakorlatot lát a jövőt illetőleg. Rendos közgyűlésen önálló indítvány csak úgy tárgyalható, ha 24 órával korábban benyújtott, ha pedig kapcsolatosan tétetik az indítvány, szavazással kell eldönteni. A volt meggyőzőnek nem mérte megkísérlelni egy ilyen bizalom kereszttivoltól, noha az könnyen mout volna a gyűlés végén. Kijelenti, hogy a bizalom nyilatkozathoz hozzájárul, azonban szükségesnek tartja, hogy az alispán nyilatkozatot tegyen, miszerint annak formája nem lesz precízabb a jövőre nézve. Ezután felszólalása értelmében interpellációt olvas föl és terjeszt be.

Dr. Sebesi alispán: Az indítványról tudomásul nem birt. Esküt tett, és esküjét minden körülmények közt megtartja és ha alkotmányellenes kormány jön, helyét vele szemben megállja. Különben a következő közgyűlésen ez irányban előterjesztéssel él. A választ felszólaló, mint a bizottság tudomásul vette.

Ugron Zoltán szövevényez, miszerint a megye egyik képviselője, Hinléder Ernő, azzal vádoltatott, hogy vesztogatással hamis bizonyítványt szerzett egyik községi előjáróságtól, s amidőn a hiroszteleasért a képviselő bűnvádi feljelentést tett az illető előjáróság ellen, az a korábbi állítását visszavonta, mire a feljelentés eljettett. Kérdi, hogy azon ügyekkel szemben, akik ezt és az ilyen hamis bizonyítványokat kiállítják, a hivatalos eljárás bevezetett-e?

Elnök röviden ismerteti a tényállást, és megjegyzi, hogy ez ügyben a tisztügyiügyész nyújthatott volna felszólalónak információt.

Ugron Zoltán: Nem a főispántól, de az alispántól kért információt, mivel az alispáni állás mindég meg van, ha nincsen is betöltve. Most látja, hogy felszólalása helyévaló volt, mivel kiderült, hogy

Hinléder, azzal aki ellon bűnvádi feljelentést tett, kiegyezett. Az alispánnak ehhez sommi köze sem lehet, s a hamis bizonyítvány kiállítója ellen a vizsgálatot elrendelni kötelező.

Sebesi alispán: A közállapotok kétségtelen dozoláltak, de el fog követni mindont, hogy ez orvosoltassék. Intézkodni fog, hogy a községek által kiállított bizonyítványok mindonben csak a valót tartalmazsák. A konkrét ügyot megvizsgálja, s az eredményről beszámol.

Dr. Valentsik Ferencz: Szükségnek tartja kijelenteni, hogy a kérdéses ügyben már csak azért sem informálhatta Ugron Zoltánt, mivel azzal hivatalos titkot árult volna el.

Az alispán válaszában tudomásulvétele után az árvaszék jelentését terjesztette elő Br. Orbán János úlnok. Ezerint iktatóra érkezett 1831 ügydaraból 1432 nyert elintézet. Gyámság alatt 12327, gondnokság alatt 959 egyén van.

Dr. Lengyel József m. főorvos jelentéséből kitűnt, hogy a közegészségügy kedvezőtlen volt, meny-nyiben hevenyefertőző beteg a megye területén 304 volt bejelentve. A közkórházban 254 beteg részesült ápolásban, kik közül 13 bnsihagymás volt. A meggyezerte uralkodó hevenyefertőző betegségekre tekintettel, javasolja, miszerint a megye területén levő poly. iskolák és elemi iskolák vizsgálatai még e hó folyamán megtartassanak. A bizottság a javaslatot akkéut fogadja el, hogy az elemi iskolák vizsgálatai májusban, a Polgári leányiskola vizsgálata júniusban, de pünkösdtől tartassanak meg. — Kulisecky tautelügyelő jelenti, hogy az olaszteleki, oklándi, atybai, bögözi iskolák újraépítése ügyében az eljárás bevezette. A hó folyamán 17 iskolát 34 osztálylyal látogatott meg. Ugron Zoltán megsgöröti az idegen ajku iskolák feliratainak kifüggesztését.

A pénzügyigazgató jelentéséből kitűnt, hogy egyenes adóban 21.866 k., hadmentességi díjban 316 k., bélyegdíj és jogilletékben 15.715 k., fogyasztási és italdobban 80.226 k., dohányjövédékben 40.075 kor. folyt be. Révfy kir. ügyész jelentése után Sebolka Rezső kir. főmérnök jelenti, hogy egy az állami, mint törvényhatósági utak állapota kielégítő; a fedenyag szállítása folyamatban van. Ugron Zoltán szükségesnek tartja, hogy az egyes vállalkozók nagyobb anyagi és egyéni garanciáit nyujtsanak. Zonda József áll. főállatorvos jelenti, hogy az állategészségügy kedvező. Daniel Lajos községzságsági előadó jelentése szerint az őszgabona jól tellet, a tavaszi gabona és takarmány szépen indult. Gazdaközön-ségünknek különösen a lőboremag termelését ajánlja. Dr. Valentsik Ferencz egy lőboremag tisztító gép beszerzését ajánlja. Daniel Lajos az indítványt pártolja, s annak a kormánytól való kieszközlését a Gazdasági egyletre bízza. Ugron Zoltán a tenyész-bikáknak beszerzését és szigorú ellenőrzését sürgeti, majd a tagosító szakértők kinevezésével foglalkozik, hol lényeges tévedés történt, amennyiben a szakértők közül most kihagytak Szabó István birtokost, aki évtized óta tagosító szakértő és bírja a gazdaságközönség bizalmát, ellenben a szakértők közé olyan ember is bekerült, aki nem méltó arra a tisztre. Gondja lesz rá, hogy erről a minisztert informálja.

A tárgysorozatban levő tárgyakra tértek át ezután, melynek rendén tudomásulvette a bizottság, hogy a miniszter Damokos Aodor volt alispán ellen az anyagi felelősség megállapítása végett a fegyelmi eljárást megelőző vizsgálatot elrendelte. Előadói javaslataira a vizsgálat inogjejtésével Dr. Paál Árpád főjegyző megbízottat.

Székeludvarhely város közbirtokosságának legolendntörtsi szabályzatát jóváhagytták azzal a kiegészítéssel, hogy két borju úgy marhának felel meg.

A törvényszék vádtaancának határozatára a bizottság Szibian György felüggesztését elrendelte. Tudomásulvették, hogy a miniszter a varságtisztítási és bucsinai távb-azelő beállítását nem engedélyezte, ellenben a postaigazgatóság Székelyszentkirályon postaügyoóságot engedélyozett. A pénzügyigazgatónak a mult ülésen Ugron Zoltán által a keresztúri polg. iskola szomszédságában levő korcsmához elhelyezés ügyében tett interpellációjára adott azon választ, mely szerint a korcsma még a törvény meghozatala előtt meg volt, s így átelyezés törvényho utközik, tudomásul vették.

Több magántermesztői ügy letárgyalása után az ülés déli 1 órakor ért véget.

Bartók püspök emlékezete. A helybeli ref. egyház és a ref. kollegium néhai Dr. Bartók György püspök emlékére máj. 17-én délelőtt 10 órakor a ref. templomban ünnepélyes istentiszteletot tart a következő sorrenddel: 1. Invocatio: Terold zeng ... 2. Ének: XC. zsoltár 1—2. vers. 3. Ima: Tartja Vajda Ferencz esperes. 4. Énekel a kollegiumi énekar. 5. Egyházi beszéd: tartja Biró Sándor vallás-tanár. 6. Gyülekezet éneke.

Uj jóságigazgató. Az ordélyi róm. kath. Status f. hó 14-ikén tartott rendkívüli közgyűlésén a Status javadalmainak jóságigazgatójává, Sperker Ferencz szentdomotri földbirtokost, a kiváló gazdasz-tokintélt, egyhangulag megválasztották.

Templom szentelési ünnepély. A helybeli unitárius egyházközönség unonnan épített templomát, mint jelezttük, folyó hó 23- és 24-ikén szentelési fényes ünnepség keretében. Az ünnepély most kibo-

caított részletes műsora a következő: *Május 23-án:* Ferenc József püspök fogadtatása: 1. Déli 12 óra-
kor a béjaafalvi vasúti állomásnál Udvarhely vármegye közönsége nevében küldöttégg élén üdvözlő Dr. Sebasi János alispán. 2. D. u. 2 óra-
kor a helybeli indóházánál Székelyudvarhely város részéről *Gothárd* János polgármester. 3. 1/3 óra-
kor az unitárius templom előtt egyházi részről *László* Domokos egyházközi felügyelő gondnok. 4. Este 8 óra-
kor ismerkedési estély a „Budapest” szálloda külön termében. — *Május 24-én:* D. e. 10 óra-
kor kezdődőleg a templomban: 1. A gyűlökezet éneke. 2. A XI ik Zsoltár, éneklő az Udvarhelyi Dávid Ferencz Egy-
let dalköre. 3. *Ferencz* József püspök megáldó imája. 4. „Szeretlek Isten” Végler Gyulától. Éneklő a dal-
kör. 5. Alkalmi beszéd tartja *Lőrincz* István Székelykeresztúri lelkész. 6. A CXXX-ik Zsoltár, *Nemes* E. től. Éneklő a dalkör. 7. Urvasorai beszéd és urvasoraszta *Vári* Albert székelyudvarhelyi lelkész által. 8. Hymusz, *Schneider* „Utolsó ítélet” című oratoriumából. Éneklő a dalkör. 9. Hálaadó ima; mondja *Kissgyörgy* Sándor esperes. 10. A gyűlökezet éneke. 11. Istentisztelet után tisztelgések a püspök Ó Méltóságánál a lelkész lakáson. 12. D. u. fél 2 óra-
kor közebbé a Budapest-szálloda nagytermében. (Aki a közebbében — egy toriték ára 5 korona — résztvenni óhajtának vagy elszállásolásra igényt tartanak, május hó 20-ig a lelkézi hivatalnál jelentésk be.) — Este a Budapest-szálló termében táncostély lesz a templom javára. Személyjegyre 2 kor, családjegy 5 kor, diákjegy 1 kor.

Nőegyleti gyűlés. A Jótékony Nőegylet ma, vasárnap, délután 3 óra-
kor a megyeházán a nagyteremben ülést tart a következő tárgysorozattal: 1. Titkár jelentése a filléresteljáról. 2. Az elnök
lomonásának tárgyalása. 3. Esztendő indítványok.

Az Erdélyrészi I-ső szekerület választmánya f. hó 11-én Marosvásárhelyen ülésezett, melyen a kerületben levő városok képviselőiben részt-
vettek Dr. *Bernády* György polgármester, *Hoffbauer* Aurél alpolgármester, Dr. *Penyvesi* Soma orsz. képviselő, *Tauszik* B. Hugó, *Bürger* Albert (Marosvásárhely); *Gothárd* János polgármester, *Bercsek* Aladár vál. jegyző (Székelyudvarhely); *Bárá* *Diosegyhy* Zsigmond polgármester (Zilah); *Tóth* Olivér tanácsos (Torda). Továbbá megjelent az ülésen Gróf *Festetics* Andor a vidéki színeszet országos felügyelője, míg Nagy-
szeben levélben jelentette be csatlakozását a meg-
hozandó határozatokhoz. A választmányának a Hove Béla szinigazgató eltávolításával megüresedett igaz-
gatói állás betöltése, továbbá a kerületi idények megállapítása tekintetében dönteni volt feladata. A megüresedett kerület igazgatására hárman adtak be pályázatot, így *Krémer* Sándor volt szatmári igaz-
gató, *Somogyi* Gyula hírlapíró és *Benedek* pozsonyi színes. A választmány hosszas vita után abban állapodott meg, hogy a kerületet most egyik pályá-
zóknak sem adja ki, hanem június 21-iki határidővel pályázatot ír ki. A kerületet sziniidényének beosztása rendén Székelyudvarhely város öszel november 16 tól december 15-ig, tavasszal pedig április 1-től április 29-ig terjedő időnyt kapta.

A városi képviselőválasztók. Székelyudvarhely rendezett tanácsa város 1909. évi országgyűlési képviselő választó jogosultjainak névjegyzékét a központi választmány által összeállítván, az 1899. évi XV. t. c. 146 és 147 §-ai értelmében a névjegyzék ellen saját személyét illetőleg bárki felszólalhat. A felszólalásokat mindenki megtekintheti, s a ki a 147. §-a szerint felszólalni jogosítva van, azokra május hó 16-tól 25. napjáig bezárólag írásban észrevételeket nyújthat be. A felszólalások és az azokra tett észrevételek Székelyudvarhely r. t. város központi választmányához intézendők és a szükséges okmányokkal felszerelve a város tanácsánál nyúj-
tandók be.

Műkedvelői előadás. Az a jeles műkedvelői gárda, mely a közelmúltban egymásután két ízben oly fényes sikert aratott, a közönségnek engedve, el-
határozta, hogy a sétatéri padok beszerzésére, pünkösd másodnapján, június 8-án, előadást tart. A műkedvelők *Csiky* Gergely *Ceifra* nyomonúság szimfóniát adják elő, s közönségünk bizonyára méltányolni fogja azt a nemes ambíciót és áldozatot, melyet műkedvelőink a közérdekben önzetlenül, lelkesedéssel hoznak.

Gazdasági szakértők. A magyar kir. földmívelésügyi miniszter az 1908. évi VII. t. c. 15. §-a, illetve ezen törvény végrehajtása tárgyában a m. kir. igazság- és földmívelésügyi miniszter által 1200—908. I. m. sz. alatt kiadott rendelet 28. §-a alapján bir-
tokrendezési ügyekben gazdasági szakértőként Udvarhely megye területére a következőket jelölték ki: *Ugron* Gáspár bikfalvi, *Jeddi* Tamás rugonfalvi, *Balásy* Sándor ábránfalvi, *Sándor* Ferencz homoródszentpályi, *Tóth* Péter vargasi, *Vajna* Antal székelyudvarhelyi, *Gagyai* László ujszékelyi, *Bárá* *Orbán* Ottó székelylengyel-
falvi, *Czirmes* Bálint székelykeresztúri, *Gagyai* Lajos etédi és *Tóth* György bögözi lakosokat.

Tanári összejövetelek. A helybeli három középiskola az ügygyipari szakiskola, nomkülönbö-
ben a leányiskola tanárai elhatározták, hogy minden hé-
tő szombaton találkoznak a Budapest-szálloda helyi ségében, a végből, hogy egyrészt néhány kolléga-
orát együtt töltsenek, másrészt hogy ennek révén intenzívebb közszellemet teremtsenek maguk között is. Az első ilyen összejövetel f. hó 9-én volt kedvező
süppicumok mellett, a monnyiben elég szép számban jelentek meg és kedélyes jó hangulatban maradtak együtt éjjel utánig. Ezen kedvező eredmény srra enged következtetni, hogy sikerül majd ezen összo-
jöveteleket állandósítani. Valószínűleg a tognapi, f. hó 16-iki együttlét is hasonló jó kedv fűszerezte és tette kollemessé.

Emléket az agyafalvi réten. A Székely emlék-alap javára újabb adakoztak *Valádi* Sándor és neje *Fekete* *Eztor* 4 kor., *Kassai* József asztalos-
mester 2 kor. 8 szeszen 6 koronát. Ezt hozzáadva a már korábban begyűlt 7043 kor. 49 fillérhez, az alapösszege tesz 7049 kor. 49 fillért. Fogadják a no-
mes szívű adakozók, bazafus adományukért a végre-
hajtó bizottság hálás köszönetét. *Fercntzi* János pénz-
tárnok.

A Székely Társaság ma, vasárnap, délután 3 óra-
kor a vármegyeház kistermében tartja rendes ülését a következő tárgysorozattal: A társaság vá-
lasztmányának megalakítása és a Székely-társaságok kongresszusának meghívása.

Gátépítés és még valami. Régi közöbaj megy teljesebbé: a Kossuth utcai malomnak a sétatér melletti gátját a tulajdonos másfél évi gondolkodás után újraépítteti. Ezzel egyszerre eltűnik a Kossuth-utca jobboldali telkek mellett elvezető malomárok békatanács, wiazmás pocsolója, mely a közegészségügytől állandó rothogásba tartotta, — és ha a mult, meg a folyó évi járványokat tekintjük, — nem ok nélkül. A gát munkálataival gyorsan haladnak előre, s egy-két hét alatt készen is lesznek. Amidő a város ezen részében a közti ztaságon a gát felépítésével lényegesen segítve lesz, szükséges egyszerűsöd az is, hogy a város minden részének alkalom nyujtassék a szemét eltakarítására. Eltekintve attól, hogy a mellék utcákban a lakók által összosepert szemét a személfuvarosok kényelmességéből hét száma ott marad, addig a főutcák házi szeméjt, mint az most is történt, három egész héten át nem vitték elő. Szükséges tehát, hogy a személfuvarozók a legszigorubb kioktatásban részesüljenek, mivel most a meleg idők baálltával a hét száma összegyűjtött szemét a ragályok bacillusait öntik ki magából.

Torna-estély. A székelyudvarhelyi ref. kollegiumi toruakör saját pénzátára javára folyó hó 27-én este fél 8 óra-
kor a Budapest-szálló dísztermében tánc-
czal egybekötött bemutató torna-estélyt rendez, a következő műsorral: 1. Nyitány. 2. Mintacsapat a magas nyujtón. 3. Szabadgyakorlatok rudakkal. 4. Mintacsapat a lovon. 5. Olasz iskolavivás. 6. Mintacsapat a korlátón. 7. Záradék *Kónya* *Jancsi* zenekarától. Be-
lépő-díjak: Személyjegyre 2 korona, családjegy 3 személyre 5 korona, tanulójegy 1 korona, páholy 8 korona. Felülfizetéseket a jótékony célra köszönettel fogadják. — A közönségének érdeklődését felhívjuk a kollegiumi ifjúság ezen estélyére annyival is inkább, mivel városunkban ez az első ilyenemű ünnepe, mely mint érdekes kezdeményezés egyuttal bizonyossága is akar lenni a testi nevelés fokozatos és mind jobban-jobban fejlődő előrehaladottságának. A kik talán tévedésből meghívott nem kaptak, azoknak ertesítésére készséggel szolgál meghívóval a rendezőség. Jegyek előre Székely Dénesnél válthatók.

Jönnek a színeszék. *Heves* Béla szinigazgató, ki tudvalóleg a szatmári szinikerületet megkapta, június hó folyamán egy háromhetes szini évadra Székelyudvarhelyre jön, hogy a közönségtől elbucuzzék. A társulat, melyet a direktor virágyvárnapján jórészt újjá szerveztek, igen jó erővel bír, s így bizonyára kedves fogadtatásra és pártolásra talál műpártoló közönségünkkel. A társulat az előadásait június 11-én kezdi meg.

Halálhírek. *Barkóczi* Ferencz mészáros, életének 78-ik évében f. hó 13-án elhunyt. A megboldogultat *Szeles* Pál és neje *Barkóczi* Mária gyorsokkoikkal gyászolják.

Burnás Marika életének 25-ik évében f. hó 11-én jobblétre szenderült. A kedves jó leányt 13-án helyezték örök nyugalomra a róm. kath. temetőbe. Halálával testvérét: Dr. *Burnás* Imrét és Erzsit, *Lukácsfy* Teréz novolányját és számos rokont borított gyászba.

Osztályvizsgálatok. A helybeli róm. kath. főgimnáziumban a 8-ik osztálynak osztályvizsgálatait f. hó 6, 7- és 8-án tartották meg. A vizsgálatra jelöltöket 31 rones, 4 magántanuló közül érettségi vizsgálatra bocsátottak 31 rones és 3 magán-

tanulót. Az érettségi írásbeli vizsgálatok f. hó 15, 16 és 18 napján folytak le. — Az állami főreáliskolában f. hó 13-án foly le a VIII. osztály vizsgálat 11 tanuló részvételével. A vizsgálatot mindannyian sikerrel tették le.

Tanítóegylet keresztúri főkköre *Simén* falván, f. hó 20-án d. e. 9 óra-
kor kezdődőleg *Szász* Béla elnöklete mellett tartja meg tavaszi gyűlését. Tárgysorozat: 1. D. e. 9 óra-
kor istentisztelet a református templomban. 2. Éneket tanít *Szász* Ferencz helybeli tanító. 3. Elnöki megnyitó és előérjesztések. 4. Jegyzőkönyv olvasása. 5. „A tanító szociális munkásságáról” felolvas *Simó* *Lőrincz* siklódi ig. tanító. 6. Négyzólamú éneket énekelnek: *Simó* *Lőrincz*, *Lőrincz* *András*, *Fülöp* *Árpád*, *Biró* *Lajos* köri tanító. 7. Felolvas *Szava* *Mihály* nagygalambfalvi tanító. 8. Szaval *Elekes* *György* csekefalvi tanító. 9. Tanítás bírálata. 10. Az 1907. évi számadás előérjesztése. 11. Indítványok. Déliben közebbé, este pedig dalestély lesz a következő műsorral: 1. „Hallgatson el a fülemile”... Éneklő a tanítói dalkör. 2. Szaval *Darkó* *Gizella*. 3. Népdalgyűjtemény. Éneklők: *Menyi* *Anna* és *Szász* *Ferencz*; czimbalmon kíséri *Bacso* *Lajos* ref. lelkész. 4. Szaval *Sándor* *Géza* unitárius lelkész. 5. „Dalünnepe”. Éneklő a tanítói dalkör.

Adomány a Tanszermuzeumnak. Felkértünk a következő sorok közlésére: Az udvarhelyvármegyei tanítóegylet népközlai tanszermuzeuma részére a bécsi k. k. Zentralanstalt für Meteorologie und Geodynamik a földrengésekre és azok tudományos megfigyelésére vonatkozó vezérfontalat (ezen intézet kiadása), — *Riemer* *Guaztáv*, helybeli lakos, füstékgyártaludonos, 3 drb hat lapu és négy oldalú gyergyóváslábi márványhasábot, — és a tanszermuzeum gazdasági ismétléi iskolai mintagyűjteménye részére a *Budapesti magyar aszfalt r. t. igazgatóság* 1 üveg bitumen, 1 üveg kilugozott homok, 1 üveg nyers olaj, 1 üveg goudron, 1 üveg nyers aszfaltos homok, 2 tábla sajtolt aszfaltlemez, 1 tábla aszfalt kocsuit, 1 tábla aszfalt gyalgörög, 1 drb hengerelt aszfaltot és 1 drb aszfalt masztixot ajándékozott. Fogadják az adakozók ezen adományukért a Tanszermuzeum nevében köszönetemet. *Chalupka* *Rezső* ügyvez. osztályfőnök.

A „Székely Dalegylet” f. hó 24-én d. u. 3 óra-
kor tartja rendes évi közgyűlést a Ferenczrendiek fia iskola helyiségében, melyre az érdeklődőket ez uton meghívják. Tárgysorozat: 1. Elnöki megnyitó. 2. Titkár jelentés. 3. Számvizsgáló bizottság jelentése. 4. Tisztújítás.

Kivonat az m. hiv. lapból. Sertésorbánca járványosan föllépett Borsos községben. Felsőboldogfalván 1-én felfogott öt drb 16. 2 barna, 2 fehér, 1 sárga szőrű, továbbá 1 fehér tehén. Igazolt tulajdonos a községi bírótól átvetheti. Alósfalvi *Károly* *István*nál egy jöltáplát fekete-sárga tarka kopó kutya, orrán, nyakán és homlokán fehér folt, két első lába és farkvégén fehér, felfogva van. M. hó 28-án a székelykeresztúri juvársz alkalomával aszékelykeresztúr — kobátfalvi utvonalon 2 szürke meddő juh a tarcsafalvi vásáron juhok közé került. A községi bírónál felfogva vannak. 2 drb kecske egyik szürke, a másik fekete-szürke, felfogva tartatik. Tulajdonosa Székelyudvarhely városa rendőrfőkapitányságánál jelentkezzék. Vajna Antal gazdatisznél 2 piros pejszörű kanca, egyiknek csecentyű és jobb fülén két kis hasítá; 7—8 évesek fel vannak fogva. Találtatott a nagygalambfalvi — dőcsfalvi uton egy átvethi fekete-szürke anya kecske. Igazolt tulajdonosa átfalvai *Karácsony* falván, *Kásás* *István*nál. Mezői *Dénes* homorodjánosfalvi lakosnak f. hó 4-én 1 drb 1 éves barna kanca csikója — hátulsó két lába szárcsa — eltévedt. *Balási* *Lajos* bágyi lakosnak a tizenbűfalusi havasban a bágyi részletben levő csordából egy darab fehér-szürke és száru 3 éves tehene eltévedt. Jobb szarván „B” bélyeg, a balfüle el van csapva. *Walesch* *Mihály* szászbudai lakosnak április 21-én tulajdonát képező 2 éves fekete bivalytehén bornyuja az erkei vásártól elveszett. *Konrád* *József* szentgyőházfalvi lakosnak április 26-án eltévedt 2 drb kanczája; egyik pej, másik sötét pejszörű, mint két 10 1901. évbéli. Szentgyőházfalvi *Ajvájsz* *Ödönél* 1 drb másfél éves olvas kanca kopó fal van fogva; lábai térdén alul fehérék. Zeteláknak egy 3—4 éves barna jegenyéküli kanca a községhatáránál felfogott. Május hó 1-én az agyafalvi batáron átvethető állami uton egy kompasz találtatott. Igazolt tulajdonosa az agyafalvi községi bírónál átvetheti.

Udvarhelyi furcsaságok.

Budapeston s az ország nagyobb városiban, ahol állandó színházak vannak, a közbiztonság érdekében a lehető legmosszebbre menő körültekintést és ennek alapján a legzigorubb vizsgálatot szokták megőjeui már a nyári szünet kezdetén abból a célból, — vajjon a színház tüzbiztonsága a követelményeknek megfelelő-e? Itt e tekintetben a legkisebb agályt merül fel — az általánosi munkálatok, anyagi tekintetben balasztást semmi szin alatt nem tölhetnek. — Ilasouló vizsgálat ejtetik meg a munka befizetése — tehát a színházi időny megkezdése előtt. Teremtő Isten! Hol állunk mi o tokiutben? Igaz hogy nekünk nincsen állandó színházunk, a színeszék egy év alatt két hónapig tartanak előadást, s közben 3—4 műkedvelői előadás

is megcsik. De vajjon a rövid időnek alatt is jut-e észbe valakinek az, hogy akár a rendes színházi előadásokban, akár a jótékonyok kezeivel rendezett működési előadásokban keresünk élvezetet, a színteremnek tűzbiztonsága megvizsgálásuk? A feleletet a legnagyobb lelki nyugalommal megadhatjuk: nem.

A mostani színházterem nagyság tekintetében az igényeket talán kielégítheti, de biztonság tekintetében egyáltalában nem. — Kijárat csak egy irányban van, s bár több ajtó található — egy esetleges tűz a legnagyobb veszedelemmel járhat. A veszedelem 1 g közel van. A legközelebbi működési előadás a tűzveszedelem előtt, a lámpák felgyújtásakor a tűz hogy lángba nem borult minden. A függöny melletti lámpák meggyújtásánál egyik lámpa oldalcsavarja vagy elromlott, vagy kiesett, e miatt a gáz nagy erővel tört ki s ha véletlenül gyorsan el nem zárják a fővezetékét, a katasztrófa készen van.

Kívánatos az, a rendőrség a szálloda bérletét a leghigorubb terhe alatt kötelezze arra, hogy a lámpákat — mivel ő kezeli a gázfejlesztőt — személyes felügyelete alatt gyújtsák meg. Kívánatos továbbá az, hogy a rendőrség minden színházi ideényt megelőzőleg alapos vizsgálatot tartasson szakértőjével a vezetékek és a lámpák kifogástalan működése céljából. Kívánatos továbbá az, hogy a rendőrség az előadást megelőzőleg legalább fél órával ott legyenek, ugyancsak a tűzoltók is — akik ki vannak rendelve. A színpadon legalább 4 tűzoltó legyen, a földszinten szintén — legalább is 4 a szükséges felzárkóztatással. Kívánatos továbbá az, hogy a rendőrség a színházterem mellett levő teremben a dobányzást tiltsa be. Tarthatatlan állapot volt a legközelebbi működési előadás, hogy tűzoltók még az előadás után sem jelentek meg. Kívánatos továbbá, hogy az összes ajtókat nyitva legyenek s ha visszazárásról lehet tartani, állítsanak a rendőrség az ajtókból külön felvigyázókat.

Ugy vélem, hogy ezek a legelmebb követelmények a tűzbiztonság szempontjából, ha valaki több szakértelemmel még többet indítványoz, örömmel fogom üdvözölni, mert ezekre csakis a közérdek vezet. Viszont azonban kívánatos, hogy a rendőrség minden ilyen előadást a rendőrséghez a kellő időben jelentse be s így a rendőrség, mint a tűzoltóság kirendelése végett korán teyzen intézkedést.

A névtelen hős.

Nyilatkozat.

Az alispán választás eredménye fölött ujjongó s a fölötti jókedvében megittasult tábor örömmámorában egy néhány nekik nem tetsző megjegyzéssel megzavartam.

Jól tudtam, hogy egy győzelmes párt egy néhány tagjának minden pöccszkedő elbizakodottságával találkozom. Azt is jól tudtam, hogy az ez idő szerinti „batalmi párt” egész apparatúsával szembe helyezkedem a jobb cél hiányában egyénileg is meg-támadatom. El voltam készülve arra is, hogy szörnyűségek minősítik a mai „két színű”, — „hátsó meggett” — „négy szem közt” operáló korban sokan, hogy egy fiatal fiskális a nagy, komoly, tekintélyes bizottsági többségnek egy örömmámorában ujjongó „vezetőség”-nek, egy a győzelme fölött saját magának a kéjelgésig tetszelgő alispánnak, egy hatalmas, nagy urnak horribile dictu . . . egy főispánnak nyíltan, férfiasan, saját neve alatt szemébe meri mondani az igazságot.

Erőt, hatalmat, akartam magammal szemben látni a győzelmes tábor részéről egy „bukott alispán” védelmében, hogy az az én szilaj székelly koponyámnak imponálni tudjon.

Azt akartam, hogy lássa a világ, ki mori az azt hiszem elég tárgyilagosan megindokolt álláspontommal szemben annak ellenkezőjét védelmezni.

Hadd lássam én, mint „legyőzött” fél fogadtalan prokátora, hogy jelenik meg a győzelmes ellenfél a porondon, hogy mutatja erejét, önbizalmát, igazát nekem . . . a nyomorult legyőzöttnek.

Azt akartam, hogy kiálljon előmbé a mellét joggal büszkén veregető ellenfelem, hogy engem tovább is összetiporjon, megsemmisítsen.

S ime . . .

Látok egy, az ismeretlenség sűrű fátyolával betakart fekete, szuhogó alakot

Nincsen neve, nincs alakja, nincs szelleme. Megfogám, de nem lehet a — . . . semmit. Kihivnám a további küzdelemre, de nem meri megmozdítani nevét s így azt sem tudom, érdemes-e vele szembeállítani?

Akkor, a midőn egy „bukott alispánjelölt” mellett bukása pillanatában sikra szállottam nem azért, hogy őt védelmezsem, hanem azért, hogy az ünnepi lakoma vig pohár csengését egy pár szóval fölzavarjam, bizonyára nem népszerűséget keresem. — Semmi sem kellemetlenebb a színésznőnek, mint a tömeg zúgó taposárában egyetlen egy éles fűt.

Semmi sem lehetett fájóbb a győzelmes párt-nak, az új alispánnal ötlekező, örömmámorban uszó vezetőnek, mint hogy akadt egy ember . . . bárki is az a szemükbe kiáltja:

— Az az öröm, melyet élveztek, nem komoly, mély-tartalmú, az a győzelem, melynek örömpoharát isz-szátok muló álom, röpke pillanat csiklandó kincse csupán, akik legyőztek . . . pardon . . . nem ti, ha-

nem a következetlenség, az a bukás pillanatában is nagyobb, tartalmasabb, érdekesebb, mintsem összehasonlíttani is lehetne.

Én, ki e háládatlan szövepre önként vállalkoztam, számot vettem magammal, mérlegeltem azt az ellenszöveget, mellyel a győzők táborából ellenem törnek, de oly kicsinyocok, oly parányinak, olyan gyengécské még sem hittem őket, hogy ne akadjan közüök senki sem, ki saját uóvével meri fedezni az ellenfél álláspontját.

Ez a jelenség feltűnő előttem. Benno látok megtestesülve egy egész új világot, melyet én nem ismerlek: s melylyel foglalkozni sem tartom érdemesnek.

Ez az oka, hogy nem igen boncolgatom a nekem irt goromba levél érdemi részét. Csupán saját személynemre vonatkozólag koll egy pár megjegyzésre szorítkozom.

Azt állítja rólam a „névtelen”, hogy én önzésből írok. Érdemem az volna, hogy taktarékpenztári ügyész legyek, vagy valamelyik rokonom szolgabíró legyön.

Ugyan kérom, hogy lehet ilyet mondani arról, aki a „bukott” párt jelöltje mellett foglal állást, hiszen az ügyészi állás osztogatása az ellenfélképpen szereplő hatalmi párt jutalma lehet csupán. Ilyen álláspont mellett, melyet képviselvek, ha szolgabíró lennék, engem is megsemmisítenének, nemhogy az én befolyással ma valaki szolgabíró lehessen. Ezt már csakugyan még a két napos macskakölyök is gondolhatja.

Aztán meg másfelől tetszik tudni névtelen Dr. ur, hogy már két éve vagyok az ittoni Agrár taktarékpenztárnak jogtanácsosa s miután már ez vagyok, az itteni másik penztárnak, mint konkurráló intézetnek is ügyésze uem lehetek. Rokonságomban sok jogász van (ügyvéd, bíró), de mindeniknek több esze, s jobban mondva előrelátása volt, semhogy itt, a szinte hibetelen következetlenségek megjegyében köz-igazgatásra vetemedjek.

Jobb lesz, ha névtelen személyi éli legénykedéstől jövőre tartózkodni fog, mert könnyon külsülhet, hogy éppen azért nem merete nevéit kiírni, mert fél, hogy az önzést szemébe vágják. Azt is írja, hogy nézetem megváltozott. Nagyon rosszul informálta Önt valaki. Kérdezze meg kérem Hínlédert Ernőt s én lehetetlonek tartom, hogy ő igazat ad az Ön által fölemlített eset kapcsán megjelölt tényállásoknak.

Az egész eset az, hogy a megjelölt időben, helyen és tanu (mások is voltak) előtt Hínlédert ráért a megyei viszonyokra; Hínlédert a főispánt támadta azért, hogy tőle a szót megvonta s én őt buzdítottam, hogy ne engedjen a főispáni erőszakokodásnak, mert abban igazat ad neki velem együtt sok más, hogy ha már Hínlédert megtámadta, engedje, hogy magát vedhesse s valóban nevétsége, hogy éppen akkor vonja meg tőle a szót, a mikor a főispán személyéről van szó.

Öt kizárólag csak a főispánnal ez esetben tanusított magatartását bíraltuk még pedig mindketten meglehetősen keményen. De Sebesiről szó sem volt s nekem Sebesit, Hínlédert — bár régi barátságunk nexusán tehette soba-soba elő r m hozta.

Gondolom, hogy a legbizalmasabb viszonyban van a Dr. ur a képviselő ural; kérdezze meg tőle a én ismervé gavalérságát, tudom, hogy a Dr. urnak nem ad igazat. Azt állítottam, hogy a politikához nem igen értek. Most látom, mennyire igazam van. Ilyen szennyes politikához, melyet a Dr. ur cikkében eláru, csakugyan nem értek.

E két körülmény személyom ellen irányult, kénytelen voltam reflektálni rá, mert olyan emberek is vannak, kik nem tudják, hogy egy névtelen hős tényállítása legfönnb csak birlapi kacsa lehet.

A névtelen hóstól kérem, illetve követelom, hogy máskor személyü éli, valóságának meg nem felelő tényállásoktól tartózkodjék, vagy pedig ne huzódjék az ismeretlenség homályába, mert én a szerkesztől ilyen dolgokért nyakgatni nem akarom.

Névtelenül lehet gorombázkodni lehet valótlant állítani, lehet bárkit pellegére állítani, Váton-sik érdemeit nullifikálni, nevéts nevétsessé tenni, sőt még a Sebesi érdemeit (?) a Valentsiké tőle helyezni.

Névtelenül én is mondhatnék a Dr. urnak, szennyet, gorombaságot, de személyi harcot nem folytatok.

Pedig, hidje meg Dr. ur, sokan vannak, kik velem együtt válaszára azt jegyzték meg, hogy fogadd bő a jövevényt, a németet . . . pardon a tótot s ki ver a házadból . . .

Dr. Elekcs Dénes.

TAVIRATOK.

Budapest, május 17
(Érk. d. u. 5 ó.)

Országgyűlés.

Képviselőházban Justh elnököl. Folytatják a költségvetés tárgyalását. Bozsoky Árpád községi közigazgatás bajairól beszéli. Határozati javaslatot terjesztett be a járási szolgabíróságok eltörléséről. Áttér általános választójog kérdésére, melynek kapcsán határozati javaslatot terjeszt be, hogy a községi közigazga-

tás államosításának mostani költségvetésben több irányban javulást konstátál, majd szól a városokról. Költségvetést elfogadja.

Azután Pető Sándor beszéli főváros bajairól. Sürgeti a fővárosi törvény reformját. A költségvetést nem fogadja el.

Uj képviselő.

Egerből táviratozzák Samassa János kápolnai kerület képviselőjének lemondása [folytatás megüresedett mandátumra ma volt a választás, melyen Macki Emil függetlenségi jelöltet egyhangulag képviselővé választattak.

Közös miniszteri tanácskozások.

Bécsben holnap, vasárnap kezdődnek a közös miniszteri tanácskozások, melyeken magyar kormány részéről Wekerle miniszterelnök és Popovics államtitkár vesznek részt, kik ma délután Bécsbe utaztak.

KÖZGAZDASÁG.

Vascsövezetékes beton csordaitatók a közlegelőkn.

A községi közlegelőkn az utóbbi évek szárazsága következtében évről-évre nagyobb kalamitást okoz az ivóvíz hiánya. Még pár évvel ezeltt dus források, ma már alig szívárognak, és olyan források melyekre az idősebb községi lakosok mint „nagy nyári mologben is kiapadhatlanokra” hivatkoztak, ma már szárazon állanak.

A vízhiány miatt azután a legelőn élő állatcsorda nem fejlődik, hanem szueved, és sirolódik.

Ezen bajok néhány községben az állattenyésztésnek, és így a kiszáradóknak jelentékenyebb anyagi károkat is okoztak. Hogy ezen kalamitás mily nagy mérvű, mutatja az, hogy a miniszteri kirendeltség 1908. évre 25 község közlegelőjének följavításával foglalkozik, és ekeztől 20 községben kell a csorda itatók kérését megoldani, azaz a hegycs között 4—800 méter magasságban a titkos forrásokat kikutatni alagsóvevekkel összefoglalni, vascsövekben elvezetni és 8—15 méter hosszú beton vályukban összegyűjteni, hogy egyszerre 2—300 darab szarvasmarha ott szomját olthassa.

A nagy szakértelmet, tapasztalatot igénylő munkák kivételére Jászladányból fogadtott kutatópítő és betonmunkásokkal kezdődik meg ezen csordaitatók készítése a legközelebbi időben olyan udvarhelymegyei községekben, melyek a legelőjavítási munkák kivételében buzgólkodtak.

Hogy a beton itató legközelebb elkészül: *Resenyéd, Kadicsfalva, Szentkirály, Dersz*, községekben, és a *Homoródméti* községekben, hol a legelőjavítási munkálatokkal már elkészültek.

Ilyen beton itató a folyó évben jelentékeny állami támogatással körülbelül 10—12 községben van tervezve.

Kiadja: Becsek D. Fia könyvnyomdája.

Feladési hirdetés.

Erked község előjárósága közhírré teszi, hogy Erked községnek az erkei vasuti állomástól mintegy 3 km. távolságra lévő erdejében a község által vágatott 1000 azaz egyezer méter öl elsőrendű bükk tűzi fa, ölenkénti 10 kor. 50 fillér kikiáltási ár mellett egy, esetleg két tőmegben is Erked község házául 1908. évi június hó 1-én d. e. 10 órakor zárt írásbeli ajánlattal egybekötött nyilvános szóbeli árverésen el fog adatni.

Árverezni szándékozók kötelesek a kikiáltási ár 10%-át, vagyis 1050 korouát az árverés megkezdése előtt árverést vezető kezéhez lefizetni, vagy a zárt írásbeli ajánlathoz mellékelni.

Árverési feltételek Erked község házául a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők

Erked, 1908. május 12-én.

Molnár János, Hann Márton,
jegyző. bíró.

Árlejtési hirdetés.

Közírré tesszük, hogy Székelyvécze község háza mellé toldásképpen 3 szoba felépítése határozott el.

Ezen építkezés vállalatba adása iránt az árlejtés 1908. május 30-án d. e. 10 órakor fog Székelyvécze községben megtartani.

Tervezet és részletes feltételek a körjegyzői irodában megtekinthetők.

A községi előjáróság.

Kelt Székelyvéczen, 1908. május 8.

Szentl. Károly,
körjegyző.

Truczsa József,
k. bíró.

Uj szabó-üzlet!

Van szerencsém tudatni a o. é. közönséggel, hogy **Szombatsfalván, Szöllősi ur házában férfi-szabóüzletet** nyitottam. Elvállalok a szakmába vágó bármilyen rubákát dívat: után, jutányos árban, pontosan elkészíteni. Ajánlom dustartalmú dívat-észvetmintáimat. Elvállalok rubák tisztítását és javítását olcsó árban, gyorsan. Házhoz bármilyen munkáért, ha hivatnak szívesen elmegyek. Szíves pártfogást kér.

Jankovits Géza,
férfi-szabó.

Sz. 3225—1908. tkv.

Arverési hirdetés kivonat.

Az oklándi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közírré teszi, hogy Dr. Kocz Károly ügyvéd által képviselt Szolga Ferencné és társai végrehajthatóknak, Szolga Albert és Szolga József végrehajtást szenvedő elleni közösség megszüntetés iránti végrehajtási ügyében a székelyudvarhelyi kir. törvényszék (az oklándi kir. járásbíró) területén lévő az oklándi 574. sz. tjkben felvételt A/151/1, 151/2, 152/1. hrsz. kőház, faház és házi kertre az árverést 668 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fontebb megjelölt ingatlanok az 1908. június hó 6-ik napján d. e. 9 órakor a kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság hivatali belyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsületének 10% át készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. § ban jelzett arfolyammal számított és az 1881. évi november 1 én 3333. sz. a. kelt I. M. rendelet 8 §-ban kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. § értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság.
Oklandon, 1908. évi április hó 29 napján.
MATHÉ, kir. járásbíró.

Kiadó lakás és bolthelyiség

Batthyánytér II. szám alatt emeleti 3 szoba, konyha és mellék helyiségekből álló szép modern lakás 1908. május 24-étől, ugyanazon ház földszinti bolthelyisége pedig azonnal bérbe vehető **Gyertyánffy Gábor**tól.

Budapesti előkelő bank

Részvénytársaság
Udvarhely megyében kizárólag tőzsdén jegyzett sorsjegyek eladására
főügynökséget, létesít

Ezen főügynökség saját hatáskörében alügynököket állíthat fel. Évi **six** fizetés! Csakis komoly reflectansok, kik a főügynökséget elnyerni óhajtják, küldjék ajánlatukat: Budapest, főpostafiók 21. czimre.

Szám: 524—1908. ki.

Homoród járás főszolgabírójától.

Pályázati hirdetés.

Udvarhelyvármegye homoródi járásban nyugdíjazás folytán megüresedett kisbaczoni körjegyzői állásra — mely alá Kisbaczon, Magyarhermány és Bibarczfalva községek tartoznak — pályázatot hirdetek.

Javadalmazás:

1. Törzsfizetés 1600 korona.
2. Iroda átalány 100 korona.
3. Lakbér 300 korona.
4. Iroda szolgálta és levélhordó fizetés 130 korona.
5. Iroda fűtési illetmény 80 korona.
6. Ügykörébe tartozó magánmunkálatok után szedhető díjak.
7. Fuvar és napdíjak szabályrendeletileg megállapítva.

Felhívom azokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883. évi I. t.-cz. 6. §-a, illetve az 1900. évi XX. t.-cz. 3. §-ában elírt minősítést igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérvényeiket hozzám **május hó 22-én** délután 4 óráig nyújtsák be.

A választást 23-án délelőtt 10 órakor Kisbaczon község házában fogom megtartani.

Okland, 1908. évi május hó 9-én.

Szabady, főszolgabíró.

Szám 9—908. képv. test.

Árlejtési hirdetés.

Kissolymos község ezennel pályázatot hirdet egy ujonan építendő község házára. Kikiáltási ár: 1. Föld, kőmives, elhelyező, áca, kovács és bádogos munka és fa-anyag árban 3000 kor.

2. Asztalos, lakatos, mizoló és üveges munkáért 900 kor.

Pályázni lehet a különböző tételre alatt munkákra külön is, együttesen is. Árlejtés zárt ajánlatok útján történik. Pályázó köteles 5% készpénzt, vagy óvadékképes papírt biztosíték fejében letenni.

Pályázat határideje: 1908. évi június hó 1-ső napján d. e. 10 óra, később érkezett, vagy kevesebb fel nem szerelt ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Árlejtésre vonatkozó terv és műszaki iratok a kissolymosi körjegyzői irodán a hivatalos órák alatt megtekinthetők. Miről érdekeltek azzal értesítettnek, hogy az építkezéshez szükséges kő-, téglá-, mészkövet és homokot a helyszínére szállítva épített község szolgáltatója.

Kissolymos község képviselő testületének 1908. május hó 10-én tartott rendkívüli közgyűléséből.

Sipos Mózes, s. k. k. bíró.

Arverési hirdetés.

A homoródbenei közbirtokosság nyilvános szó és zárt írásbeli árverésen eladja Udvarhelyvármegyében Homoródbene község batárán fekvő „Standenvald“ nevű legelő területén álló 231 db 65—160 cm. középméretű tölgy fáját, melynek fatömege 26·2 m³ 30—50 cm. vastag vasuti talpfa 127 1 m³, 55—75 cm. vastag II. oszt. 647·2 m³, 80—160 cm. vastag I. oszt. fűrészárú és 3462·3 m³ tűzfát tesz ki tővön a helyszínén, 27500 kor. becsár mint kikiáltási árban.

Az eladandó fatömeg a homoródbenei vasuti állomástól 4·7 km. távol fekvő legelő van, mellyel elég jó mezei út köti össze. A kikiáltási ár 10%-a bánatpénzzel leteendő az árverés megkezdése előtt az árverező biztos kezéhez.

Utóajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Az árverés Homoródbene község házában 1908. évi május hó 25-én d. e. 9 órakor lesz megtartva.

Árverési és szerződési feltételek a homoródbenei községi jegyzőnél megtekinthetők.

Homoródbene, 1908. évi március hó 3-án.

Benedek Ferencz,
jegyző.

Binder Mihály,
közbirtokossági elnök.

Uj liszt és fűszerüzlet „a székely leányhoz.“**Szíves figyelembe!**

Ézennel közírré tesszem, Kossuth-utca 2. sz. alatt (Florián-ház) hogy Székelyudvarhelyen „A székely leányhoz“ czimzett dusan felszerelt

fűszerüzlet és liszt nagykereskedést

nyitottam. — Lisztjeimet felügyelet alatt, saját henger műmalmomban őrlöm, melyeknek legkiválóbb voltáról, próba süttetésnek után, már is több jó nevű kenyérsütő és az őrlető közönség is a legelismertöbben nyilatkozott, s így lisztemmől, annak minőség, valamint olcsó árával a helyi piacra a legversenykösebb vagyok, miáltal a további lelkiismeretes kiszolgálás mellett, olcsó és jó árut kapnak. Főelvem: „sűrű garas, nagy forgalom!“ Különösen felhívom a t. fogyasztó közönség b. figyelmét a már több-ször kipróbált **speciális kenyérlisztemre**, anélkül, hogy elszárodna. Tájékozódásul tudatom, hogy a liszt és fűszer feltétlenül tisztasága érdekében üzletemben petroleum és festékek nem árusítottak. Lisztet feltétlenül jószágáról műmalmomnak már eddig is szerzett jó hírneve garautál. Amidőn a t. közönség szíves pártfogását kérem, vagyok annak biztos reményében

FABIÁN JÓZSEF, gőztűrés és henger műmalmom tulajdonos

Pártoljuk a helyi ember szorgalmát.

Kiváló hengeralmi liszt.

Pontos és lelkiismeretes kiszolgálás.